

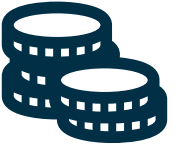

ריביות – פיקדונות ואשראי

מצגת המפקח על הבנקים לוועדת הכספים

פברואר 2023

יאיר אבירן

פיקדונות הציבור

הלוואות לדיור

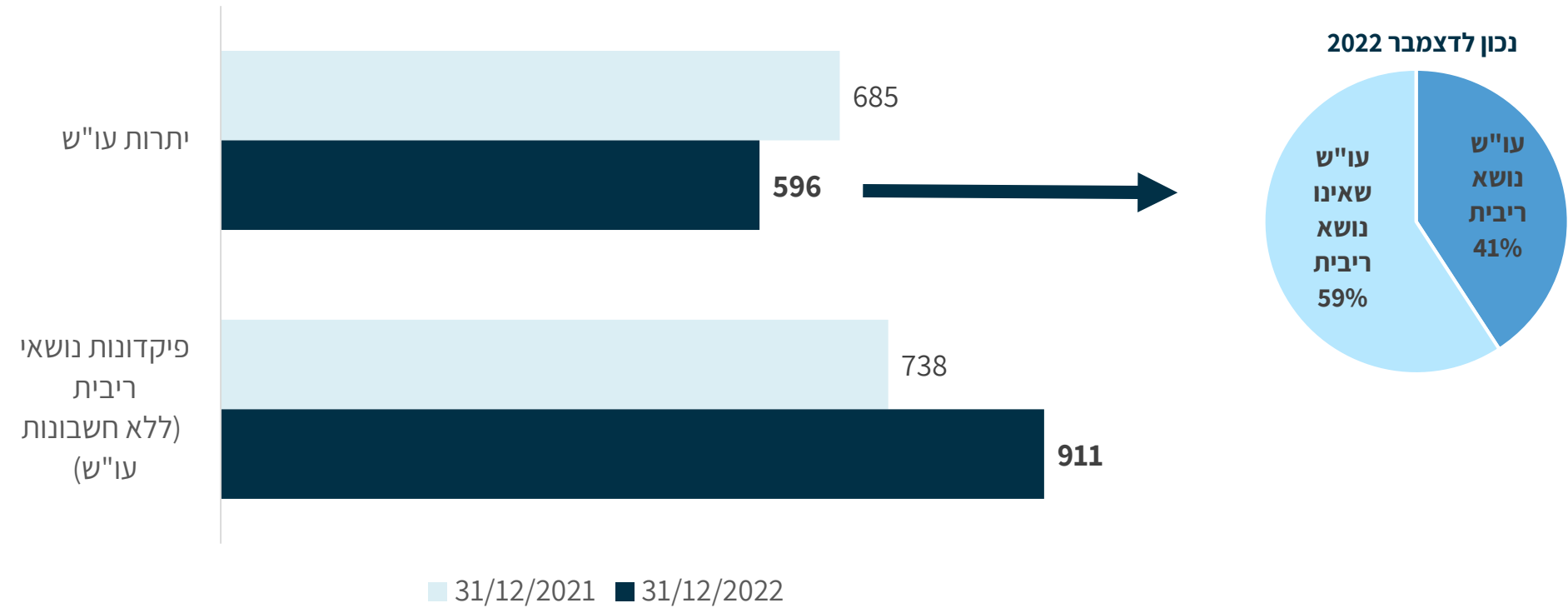
פיקדונות

הציבור

פיקדונות נושאי ריבית ויתרת העו"ש

בעקבות עליית הריבית, הציבור מפקיד כספים בפיקדונות נושאי ריבית, גם מהכספים בעו"ש. בהתאם, משקל העו"ש בסך פיקדונות הציבור החל לרדת (40% ב- 12/22 לעומת 48% ב- 12/21).

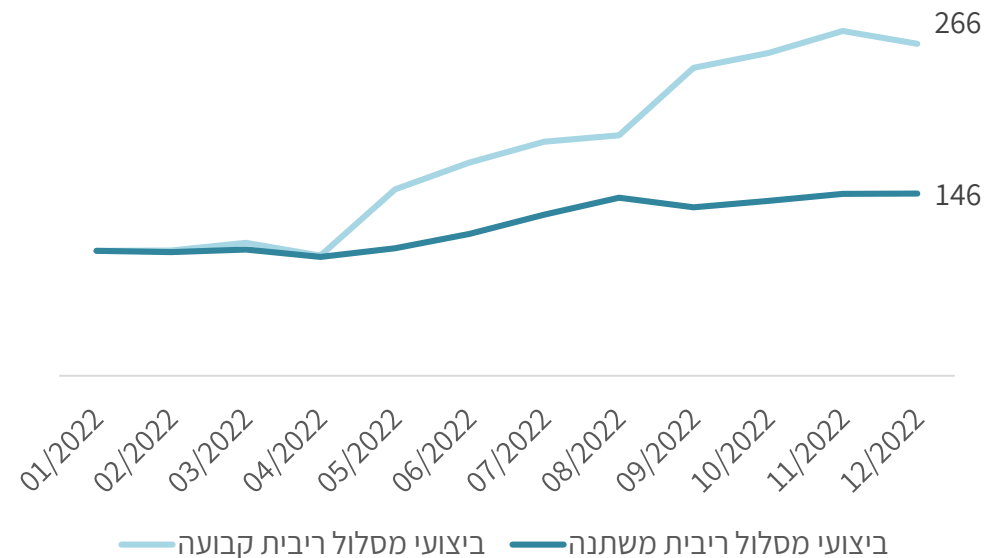
הריבית על פיקדונות משקי בית

השינוי בריבית הקבועה מתחילת השנה, גבוה יותר ומשקף את ציפיות השוק לריבית. הריבית המשתנה עלתה גם היא, אך בשיעור נמוך יותר עקב תקופה לפירעון קצרה המאפיינת את מסלול זה.

השינוי בריבית בנק ישראל ובריביות על פיקדונות משקי בית
(משקי בית, מינואר 2022 עד דצמבר 2022 | נקודות אחוז)

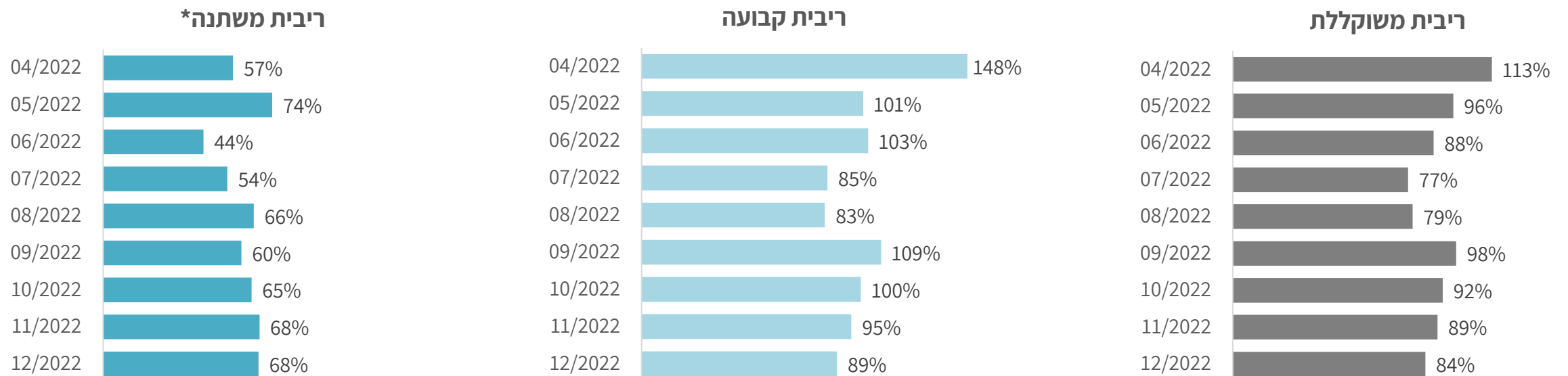
מדד התפתחות ביצועי פיקדונות משקי בית, לפי מסלול ריבית
(שנת 2022 | מדד 01/22 = 100)

"הגלגול" לפיקדונות בריבית קבועה גבוהה יותר בהשוואה לפיקדונות ריבית משתנה, מוסבר בעיקר מהתקופה לפירעון שהינה ארוכה יותר בפיקדונות הקבועים. עיקר הביצועים הינם בריבית קבועה.

היחס בין השינוי בריביות הפיקדונות לבין השינוי בריבית בנק ישראל

(מצטבר; מינואר 2022 ועד דצמבר 2022)

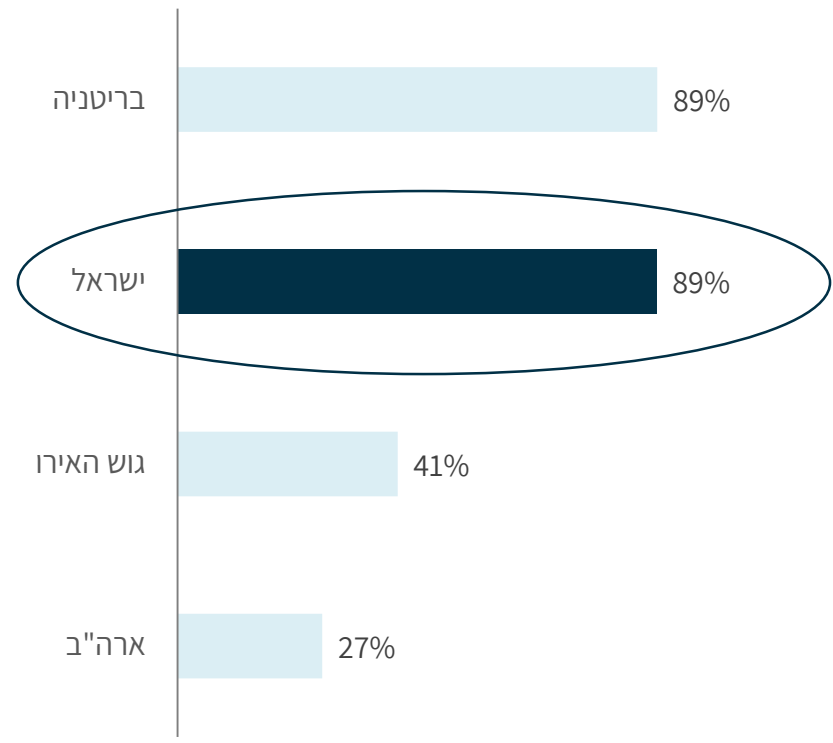

* מתוקנת

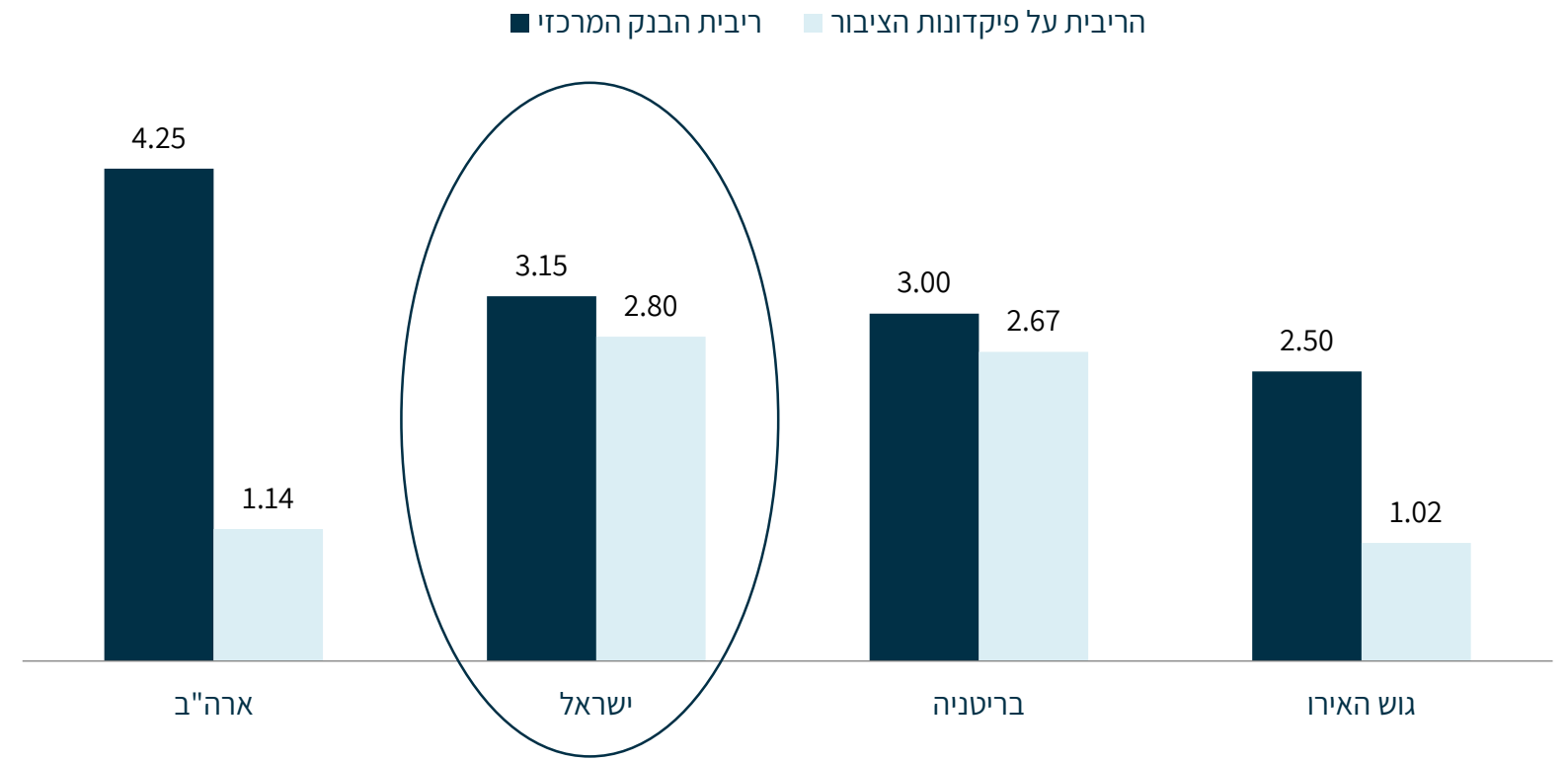
השוואה בינלאומית – ריבית פיקדונות משקי הבית

בהשוואה לעולם, "גלגול" ריבית בנק ישראל לריבית הפיקדונות הינה גבוהה.

שיעור "גלגול" עליית ריבית הבנק המרכזי לריבית פיקדונות משקי בית
(מינואר 2022 עד דצמבר 2022)

הגידול בריבית הבנק המרכזי בהשוואה לגידול בריבית על פיקדונות הציבור (ריבית קבועה)
(מינואר 2022 עד דצמבר 2022 | נקודות אחוז)

בארה"ב: ריבית פיקדונות הבנק המרכזי IORB, ריבית פיקדון (Certificate of Deposit) - ריבית קבועה, ללא תחנות יציאה לזמן קצוב.
 באירופה: ריבית פיקדונות הבנק המרכזי Deposit Facility Rate, ריבית פיקדון לתקופה, מורכבת ממוצע משוקלל של פיקדונות לטווחי זמן שונים. היקף ביצועי הפיקדונות לתקופה ארוכה מ-3 חודשים נמוך.
 בבריטניה: ריבית הבנק המרכזי - Official Bank Rate, ריבית פיקדונות - ריבית ממוצעת משוקללת על פיקדונות לזמן קצוב. ריבית הפיקדונות משוקללת לפי ריביות על פיקדונות לטווחי זמן ארוכים יותר וממגוון מוסדות פיננסיים
 המקור: Federal Reserve and FDIC (Federal Deposit Insurance Corporation), European Central Bank, Bank of England

צעדי בנק ישראל – פרסום ריביות הפיקדונות והאשראי

בנק ישראל החל לפרסם לציבור את שיעורי הריבית המשולמים בפועל על-ידי כל אחד מהבנקים בעד פיקדונות ואשראי. הכלי פשוט ומסייע ללקוחות להעריך את כדאיות התנאים המוצעים להם בבנקים השונים. **בקרוב:** הרחבת המידע על הריבית על הפיקדונות ועל

הריבית על האשראי.

נתונים לחודש

כל התקופות עד 3 חודשים 3 חודשים עד שנה שנה עד שנתיים שנתיים עד חמש

2022-12 ✓

סך הפקדונות לזמן קצוב שהופקדו במהלך החודש (במיליארדים): 28.59

עד שלושה חודשים	שלושה חודשים עד שנה	שנה עד שנתיים	שנתיים עד חמש שנים	
2.22%	3.42%	3.12%	3.64%	פועלים
1.34%	3.30%	3.49%	4.08%	לאומי
1.56%	2.95%	3.01%	3.65%	מזרחי-טפחות
1.04%	3.46%	2.66%	1.85%	דיסקונט
2.41%	3.44%	3.49%	3.16%	בינלאומי
0.91%	3.42%	3.97%	3.89%	יהב
2.39%	3.00%	3.71%	2.38%	מרכנתיל
2.82%	3.71%	3.82%	3.65%	בנק ירושלים
1.91%	3.02%	3.12%	2.93%	מסד
1.55%	3.37%	3.32%	3.35%	מוצע המערכת

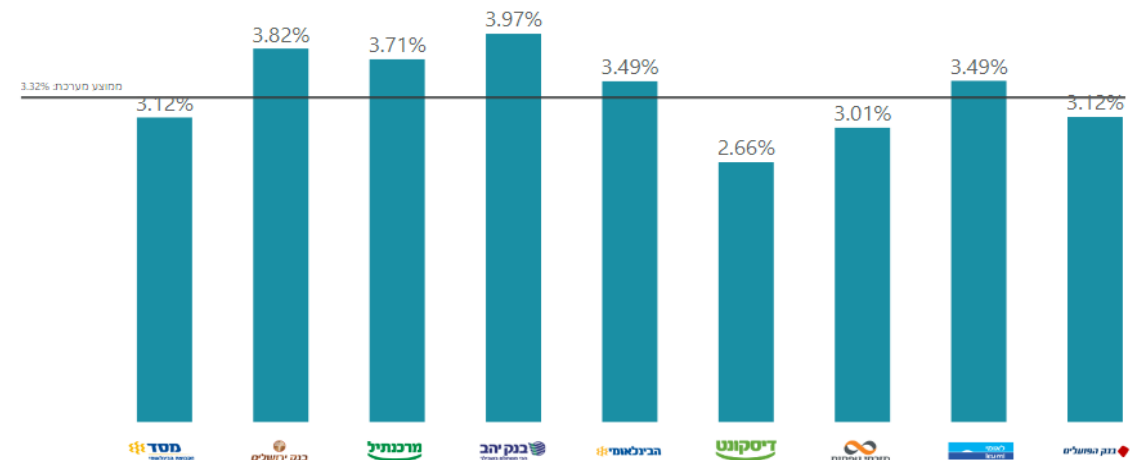
נתונים לחודש

כל התקופות עד 3 חודשים 3 חודשים עד שנה שנה עד שנתיים שנתיים עד חמש

2022-12 ✓

סך הפקדונות לזמן קצוב שהופקדו במהלך החודש (במיליארדים): 6.13

שיעור הריבית

פיקדונות הציבור - סיכום

העלייה בריבית בנק ישראל "גולגלה" כמעט במלואה לפיקדונות בריבית קבועה, כאשר "הגלגול" לפיקדונות בריבית משתנה איטי יותר וחלקי

בהשוואה למדינות בעולם, "גלגול" עליית הריבית במשק לריביות הפיקדונות בישראל הינה ברמה גבוהה

בנק ישראל פעל לפרסום השוואת ריביות על פיקדונות ואשראי, קידם את רפורמת השקיפות במשכנתאות וממשיך לפעול לטובת הציבור

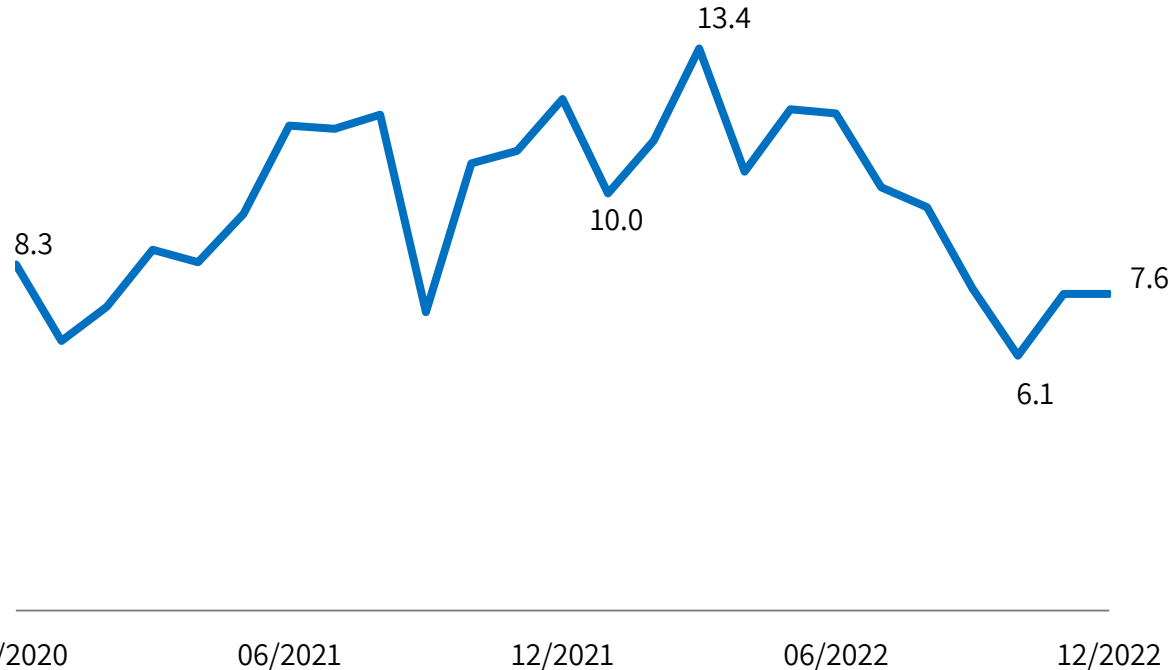
בעקבות עליית הריבית, הציבור מפקיד כספים בפיקדונות נושאי ריבית. בנק ישראל מעודד את הציבור לבחון הפקדת כספים מעו"ש לפיקדונות נושאי ריבית או למוצרים פיננסיים חלופיים

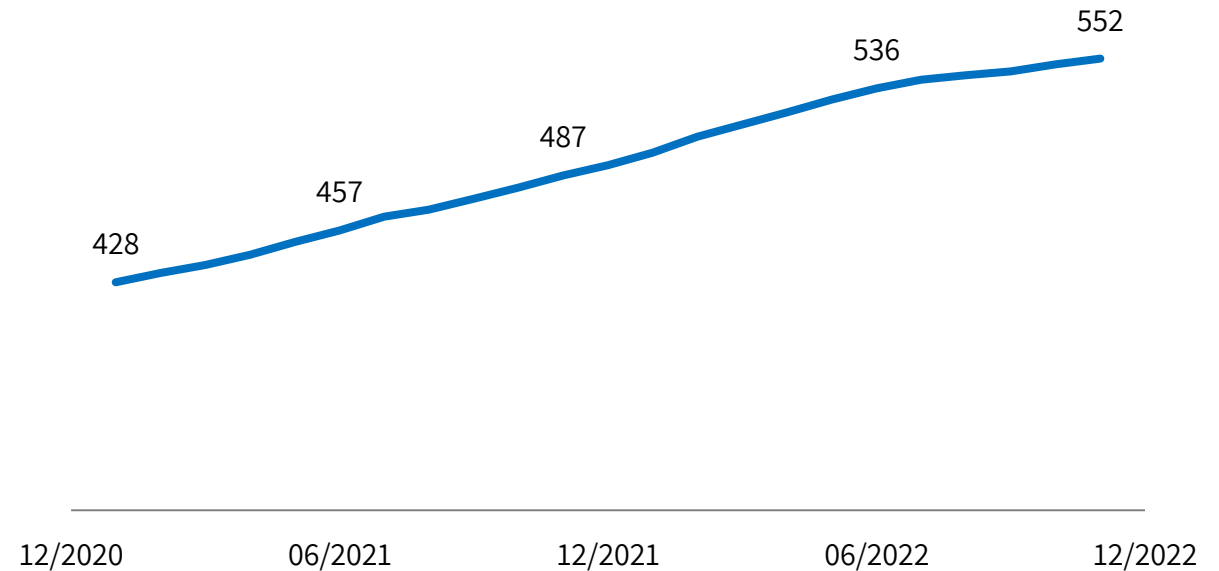
הלוואות לדיוור

ניכרת התמתנות בביצועי האשראי למטרת מגורים בשנת 2022 אשר מתחילה להשתקף גם בהתמתנות הגידול ביתרות התיק לדיור.

הביצועים החודשיים באשראי למגורים
(דצמבר 2020 עד דצמבר 2022 | במיליארדי ש"ח)

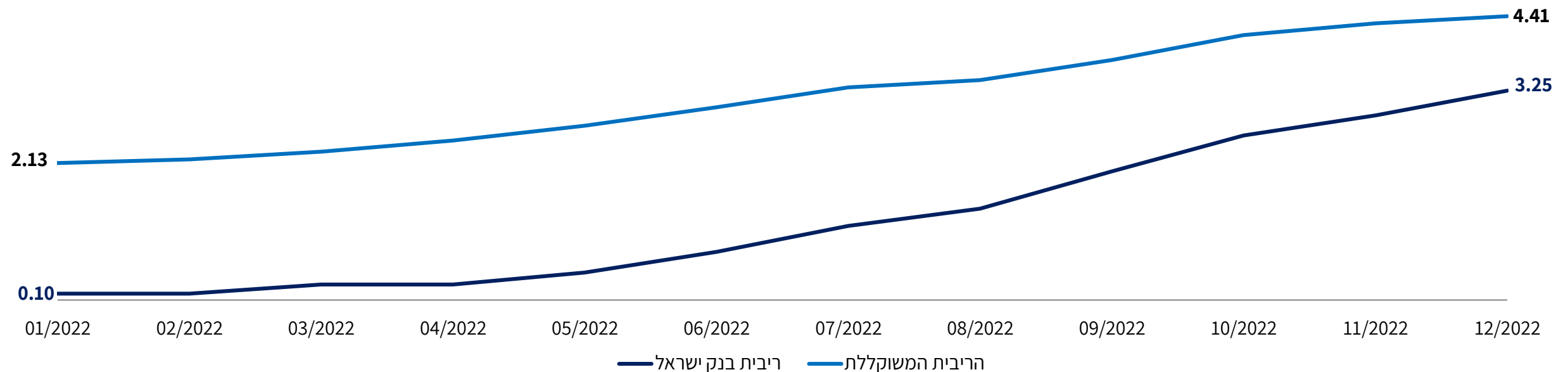

התפתחות ביתרות החודשיות באשראי למגורים
(דצמבר 2020 עד דצמבר 2022 | במיליארדי ש"ח)

בעקבות עליית הריבית, חלו עליות בריביות על האשראי לדיור, כאשר חל צמצום בפער בין ריבית בנק ישראל לריבית המשקללת על ההלוואות לדיור.

ריבית בנק ישראל והריבית המשקללת* על הלוואות למטרת מגורים
(שנת 2022 | אחוזים)

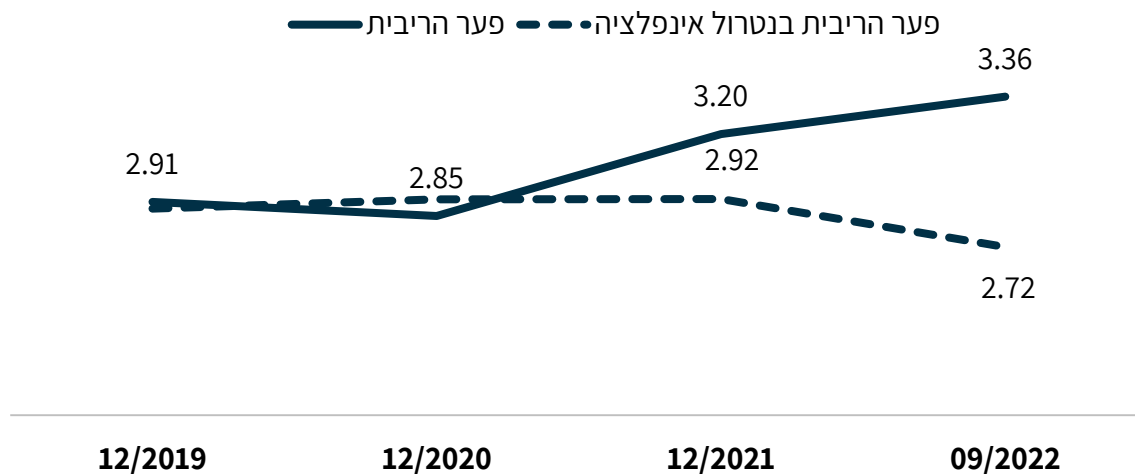

* הריבית המשקללת מחושבת כממוצע משוקלל של ביצועי האשראי למטרת מגורים בכל מסלול והריבית עבורם. יש לציין כי עבור ריביות בהן קיים מנגנון הצמדה למדד מגולם שיעור הכנסה נוסף לבנק.

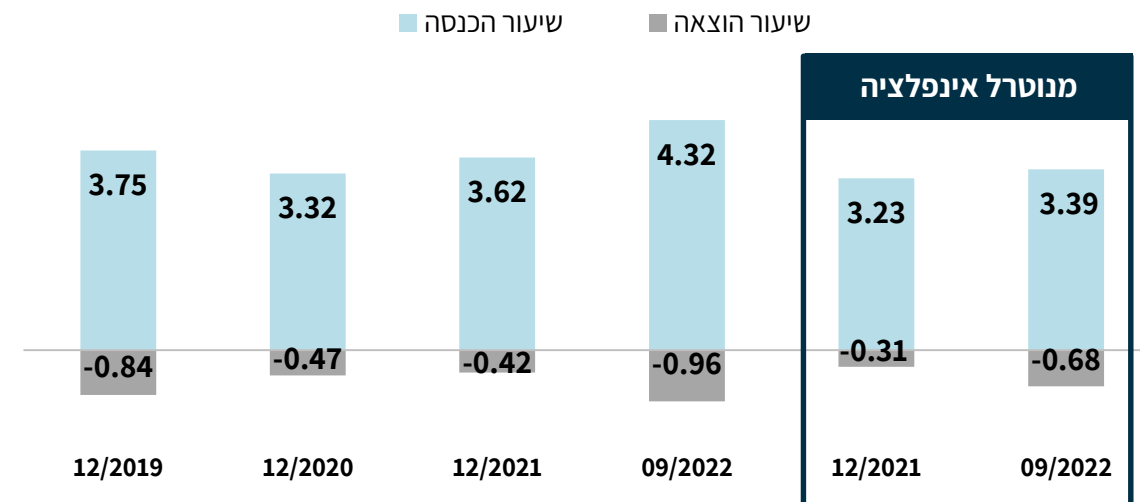
פער הריבית – אשראי ופיקדונות

בשנה האחרונה חלה עליה בשיעור ההכנסה המגיעה בעיקר מהאינפלציה ומאירועים חד-פעמיים. בנטרול האינפלציה, הגידול בשיעור הוצאות הריבית גבוה מהגידול בהכנסות הריבית כך שפער הריבית יורד.

התפתחות פער הריבית בין אשראי הציבור לפיקדונות הציבור
(דצמבר 2019 עד ספטמבר 2022 | בנקודות אחוז)

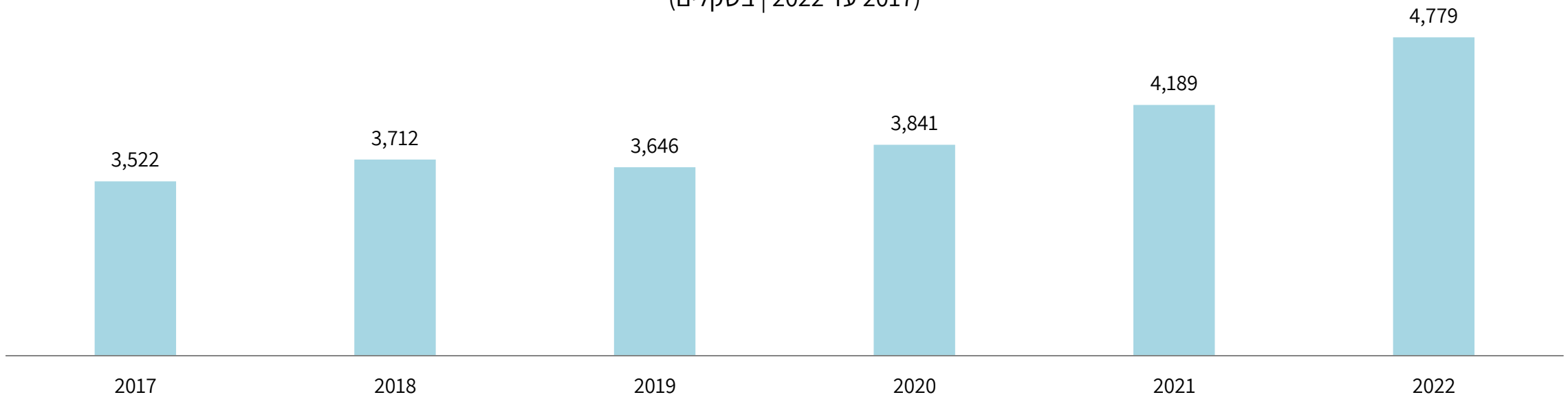
התפתחות שיעור ההכנסה מאשראי לציבור ושיעור ההוצאה על פיקדונות הציבור
(דצמבר 2019 עד ספטמבר 2022 | אחוזים)

ההחזר החודשי הראשוני של הלווים

ההחזר החודשי הראשוני עולה לאורך השנים, ובפרט בשנים 2021-2022.
גידול זה מגיע בעיקר מהעלייה בגובה ההלוואה.

גובה החזר ראשוני ממוצע לפי שנת לקיחת ההלוואה
(2017 עד 2022 | בשקלים)

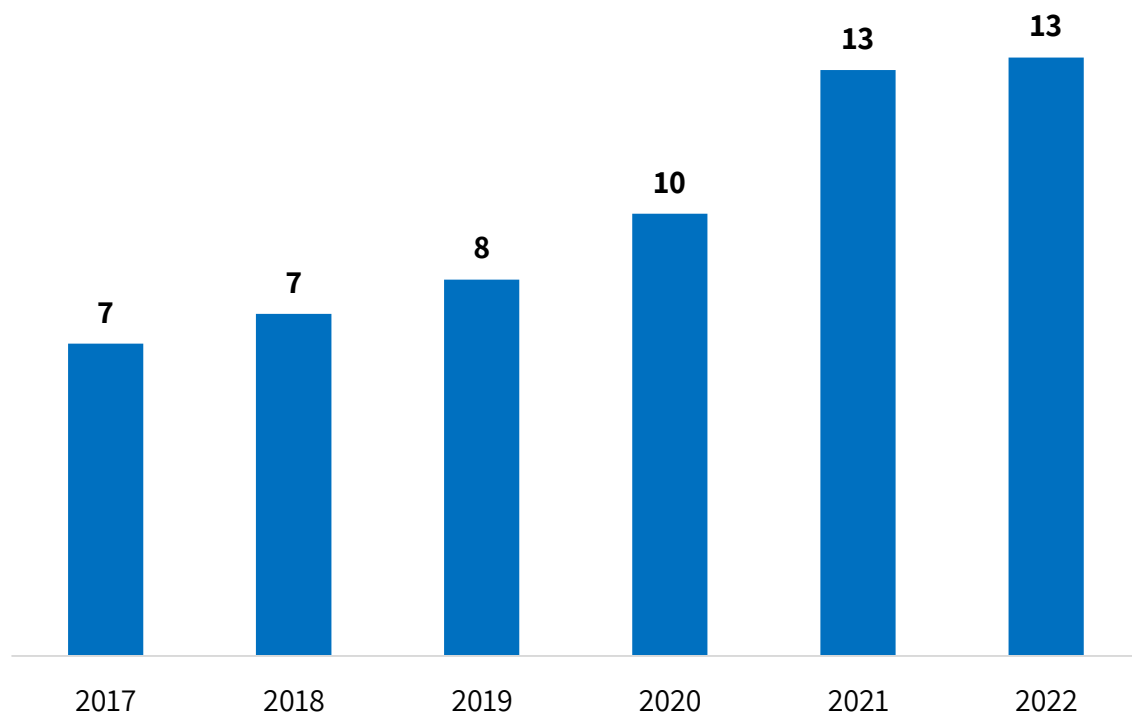

השפעת הפריים על ההחזר החודשי

עבור ההלוואות משנת 2022 השפיעה גם העלייה בריביות הבסיס, כפי שניתן לראות מהעלייה בגובה ההחזר הנובעת ממסלול הפריים, שעלתה בעיקר בשנה האחרונה.

שיעור העלייה בהחזר החודשי שמושפע ממסלול הפריים

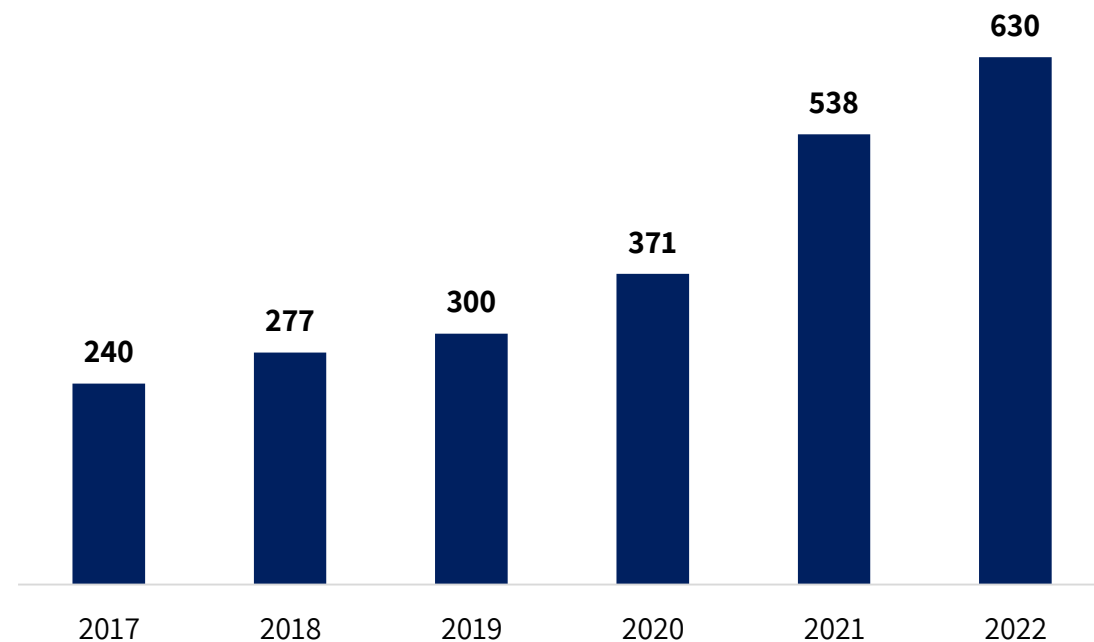
(ממועד נטילת ההלוואה ועד 12/2022,
על הלוואות שניטלו בשנים 2017-2022 | אחוזים)

הפער בהשוואה להחזר החודשי ביום העמדת ההלוואה (השפעת

מסלול הפריים)

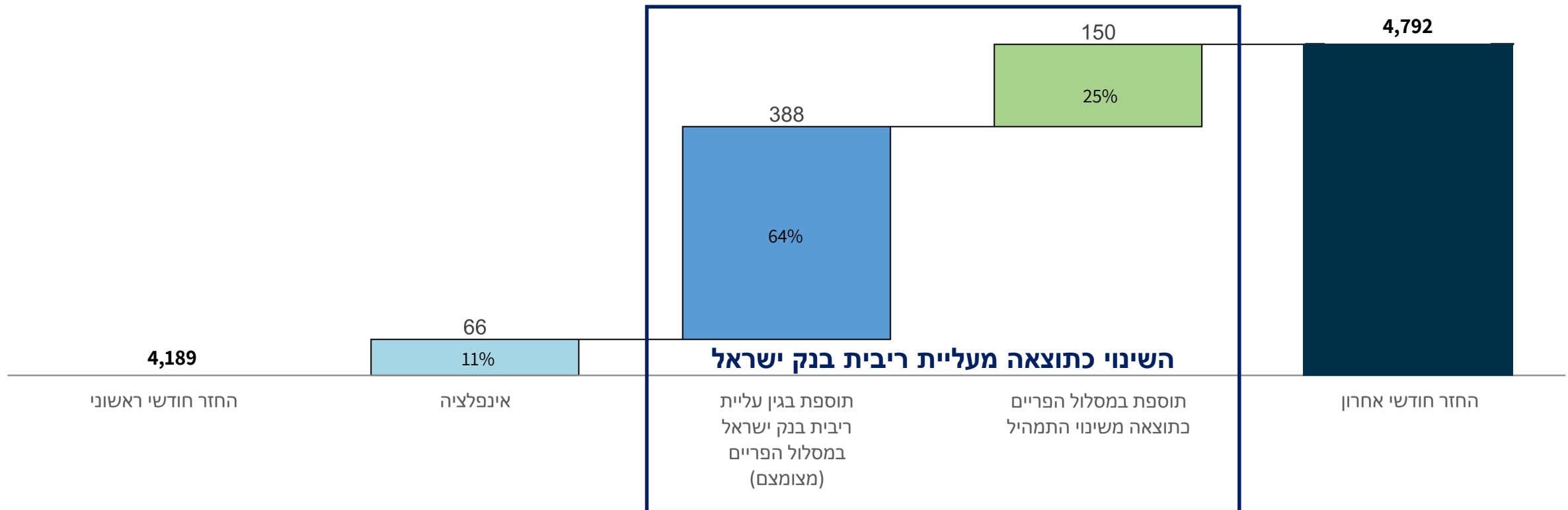
(ממועד נטילת ההלוואה ועד 12/2022,
על הלוואות שניטלו בשנים 2017-2022 | ש"ח)

ההחזר החודשי של הלווים – משתנים מסבירים

העלייה בהחזר החודשי מגיעה בעיקר מעליית ריבית בנק ישראל, בפרט בהלוואות חדשות על רקע הגידול בהיקף ההלוואה לדיור שנוטלים הלווים, המתבטאת גם בגידול במסלול הפריים.

ניתוח רגישות של הגורמים אשר השפיעו על עליית ההחזר החודשי, על סמך השינוי בהחזר החודשי
(עבור הלוואה ממוצעת מ-2021 עם תמהיל ממוצע מ-2021 | בשקלים)

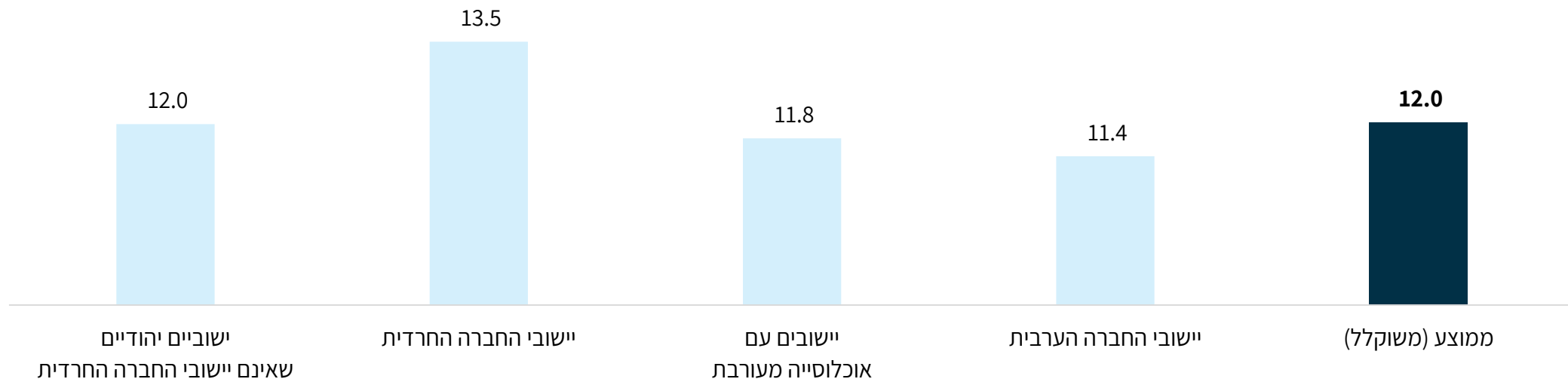

הגידול בהחזר החודשי – לפי יישובים

השונות בין היישובים נובעת משוני בתמהיל ההלוואה. ביישובים חרדים שיעור הגידול הינו גבוה מהממוצע, עקב שיעור גבוה יותר של הלוואה במסלול פריים, ולהיפך ביישובים הערביים שם שיעור גבוה של ההלוואה הינו במסלולי ריבית קבועה ובמסלולים הצמודים.

שיעור השינוי הממוצע בהחזר החודשי לפי יישוב הנכס הממומן

(ממועד נטילת ההלוואה ועד 12/2022, על הלוואות שניטלו בשנים 2020-2022 | אחוזים)

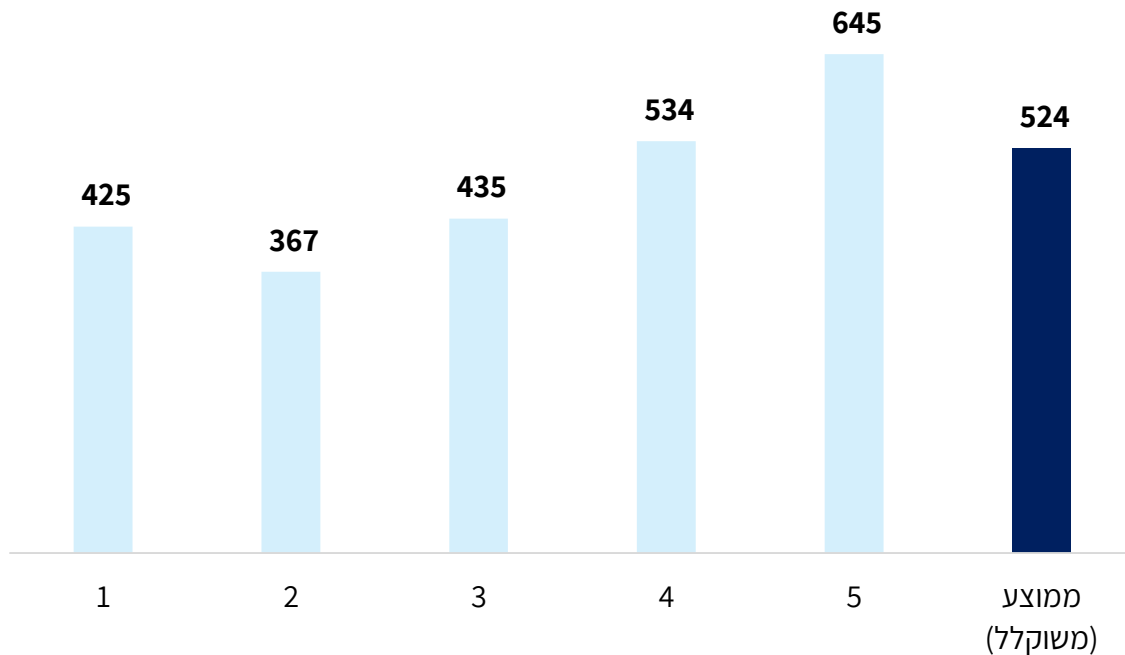

הגידול בהחזר החודשי – לפי מדד פריפריאלי של היישוב

שיעור השינוי של ההחזר החודשי דומה בחלוקה ליישובים לפי מדד פריפריאלי

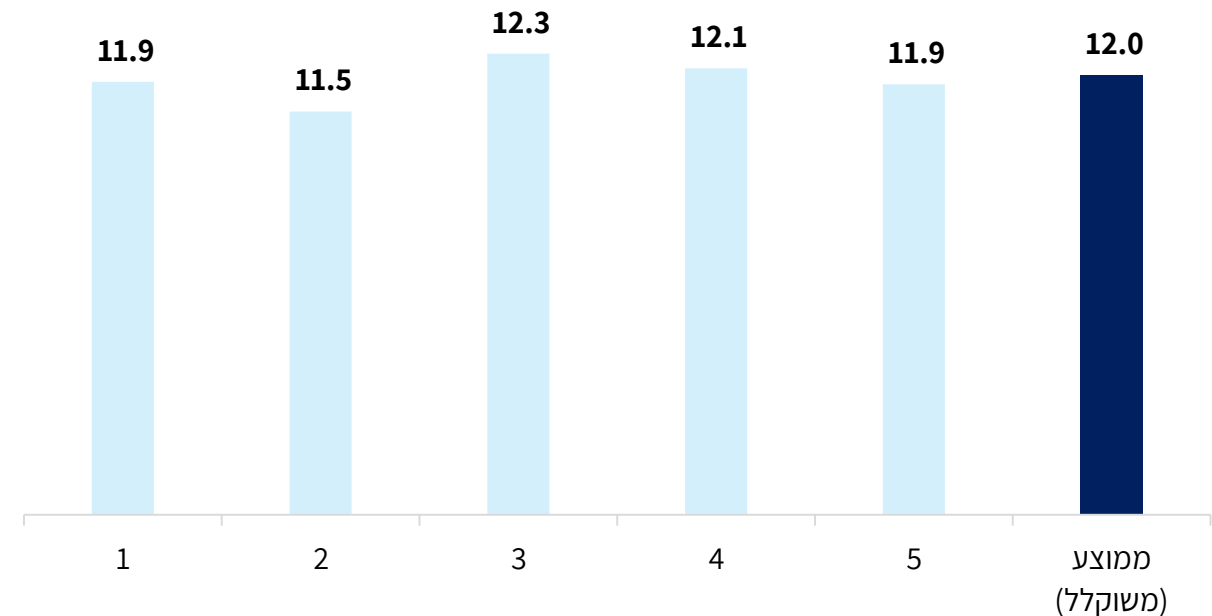
השינוי הממוצע בהחזר החודשי לפי מדד פריפריאלי

(ממועד נטילת ההלוואה ועד 12/22, על הלוואות שניטלו בשנים 2020-2022 | בש"ח)

שיעור השינוי הממוצע בהחזר החודשי לפי מדד פריפריאלי

(ממועד נטילת ההלוואה ועד 12/22, על הלוואות שניטלו בשנים 2020-2022 | אחוזים)

על אף העלייה בהחזר החודשי הממוצע, חל שיפור במדדי הפיגורים, שנובע מירידה ביתרת ההלוואות בפיגור וגידול ביתרת האשראי לדיור.

שיעור יתרה בפיגור מעל 90 יום, מתוך סך יתרת האשראי לדיור
(שנת 2022 | אחוזים)

יתרת האשראי לדיור בפיגור מעל 90 יום
(שנת 2022 | במיליוני ש"ח)

תודה!